

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2019/20:64

SVERIGES
RIKSDAG

Fredagen den 17 juli

§ 1 Fråga om medgivande till deltagande på distans

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi öppnar dagens sammanträde och börjar med fråga om medgivande till deltagande på distans. Kan vi medge det? Jag finner så.

§ 2 Jordbruk och fiske
Statsrådet Jennie Nilsson (deltar per telefon)
Återrapport från videomöte den 29 juni 2020
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
jordbruk och fiske den 20 juli 2020

Anf. 2 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar statsrådet Jennie Nilsson som är med oss på telefon och börjar med återrapporten.

Anf. 3 Statsrådet JENNIE NILSSON (S):

Återrapporten är utskickad, och jag kan svara på frågor om det är någon som har frågor om den. Annars har jag ingenting på den punkten.

Anf. 4 ORDFÖRANDEN:

Ingen önskar ordet, och vi tackar för återrapporten.

Vi går vidare till information och samråd inför mötet i rådet den 20 juli. Vi börjar med dagordningspunkt 3 på rådsdagordningen, Ordförandeskapets arbetsprogram. Det är en informationspunkt.

Anf. 5 Statsrådet JENNIE NILSSON (S):

Fru ordförande! Vid rådsmötet kommer det tyska ordförandeskapet att presentera sitt arbetsprogram och sina prioriteringar för jordbruks- och fiskeområdet under hösten. Jag tänkte inte gå in närmare på detta om det inte finns några frågor. Det är utskickat och det kommer alltså att vara information om detta till oss övriga på rådet på måndag.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4 om reformpaketet för den gemensamma jordbrukspolitik.

Anf. 7 Statsrådet JENNIE NILSSON (S):

Fru ordförande! Under CAP-punkten kommer vi att diskutera den gröna arkitekturen utifrån tre frågeställningar som har tagits fram av ordförandeskapet. De två första frågorna handlar om öronmärkning av medel till miljö- och klimatåtgärder i pelare 1. Bakgrunden till att vi nu för den här diskussionen är att det under våren konstaterades att det inte fanns tillräckligt stort stöd och enighet i rådet för en öronmärkning som omfattar båda pelarna. Samtidigt har kommissionen i sin strategi från jord till bord förordat en öronmärkning till miljösystem, det vi kallar eco-schemes, i pelare 1.

Den första frågan handlar om vilken flexibilitet vi behöver för att kunna ge stöd för öronmärkning till miljösystem i pelare 1. Här anser regeringen att regelverket behöver förebygga att medlemsländernas pengar brinner inne, att den administrativa bördan för att hantera öronmärkningen inte blir för stor och att stödmottagare ska ges incitament att gå in i miljösystemet. Bland annat vill vi därför diskutera möjligheten att flytta medel som är öronmärkta för miljö- och klimatändamål i pelare 1 till riktade miljö- och klimatåtgärder i pelare 2.

Den andra frågan handlar om vilka kriterier vi ser som avgörande för en öronmärkning för miljösystem i pelare 1. Här kommer regeringen att fortsätta att argumentera för att de åtgärder som ingår i öronmärkningen håller hög kvalitet ur ett miljö- och klimatperspektiv.

Den tredje frågan handlar om de obligatoriska villkoren inom ramen för konditionaliteten. Mer specifikt handlar frågan om lämpligheten av att fastställa en minsta procentsats för så kallade miljötor. Det är regeringen kritisk till.

I reformförslaget har kommissionen inte föreslagit något minstakrav utan menar att användandet av miljötor ska motiveras av medlemsstaterna utifrån relevans för regioner och företag. Här har Sverige drivit och fått gehör för att bland annat andelen skog i landskapet ska kunna beaktas. Denna anpassning anser vi säkerställa att villkoren blir effektivare.

En påtvingad procentsats för miljötor på EU-nivå skulle hämma en effektiv tillämpning av grundvillkoren.

Anf. 8 HELENA BOUVENG (M):

Jag sitter inte i miljö- och jordbruksutskottet och har inte varit med på de nämnderna. Vi har säkert ingenting emot förslaget till svensk ståndpunkt, men när man tittar på svensk ståndpunkt nu i våra budgetförhandlingar och så driver Sverige linjen väldigt hårt att det ska vara tillväxtvänligt och finnas effektivitet och produktivitet.

Jag undrar om statsrådet kan förklara mig om det ligger någonting av det i den ståndpunkt som finns. Eller skulle vi kunna trycka på ännu mer där så att vi får en effektiv jordbrukspolitik i EU?

Anf. 9 ANNIKA QARLSSON (C):

Fru ordförande! I ståndpunkten säger man att man skulle vilja se en större öronmärkning på EU-nivå av medel för miljö- och klimatåtgärder. Vad innebär större? Är det bara en ökning, eller finns det något mål som är satt?

Vi skulle gärna se att det var 40 procent av dessa åtgärder i kombination med delvis sänkt konditionalitet för att möjliggöra frihet för bonden i linje med den nya resultatbaserade modellen.

Jag skulle gärna vilja höra statsrådet utveckla detta lite.

Anf. 10 Statsrådet JENNIE NILSSON (S):

Ordförande! Jag börjar med Helena Bouvengs fråga och kan konstatera att det är i linje med det som är vår övergripande prioritering. Att det ska bli effektivare i det nya systemet har ju varit viktigt tillsammans med frågor som konkurrensneutralitet, minskat regelkrångel och fokus på exempelvis miljö, klimat och djurvälfärd.

Min bild är att det ligger väl i linje med det som vi driver på en övergripande nivå på helheten i budgeten och i linje med det som vi också har fått stöd för i EU-nämnden sedan tidigare.

När det gäller Annikas fråga vill vi se mer av öronmärkning. Här var vi positiva till att man skulle ha haft den här gemensamma lösningen som föll igenom eftersom det inte fanns stöd för det i nuläget. Vi har alltså inte satt en procentsats i nuläget, men som jag redovisade här ser vi gärna att man också har öronmärkta medel i pelare 1 och att man kan flytta dem till

riktade åtgärder i pelare 2 så att man ändå får till en flexibilitet för att möjliggöra största möjliga nytta för pengarna och att man kan använda dem till företag som vill ställa om till ett mer hållbart brukande på ett så positivt sätt som möjligt.

Vi söker flexibla lösningar och vägar framåt på det här området.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Från jord till bord-strategin. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 12 Statsrådet JENNIE NILSSON (S):

Ordförande! Under det kommande ministerrådet kommer diskussionen kring från jord till bord-strategin i huvudsak att utgå från ett antal frågor som nyligen har skickats ut till medlemsstaterna. Livsmedelsproduktion har en betydande roll att spela i övergången till ett hållbart samhälle. Regeringen anser att det är viktigt med ett balanserat och integrerat förhållningssätt till hållbarhetens ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensioner. Det är viktigt att de mål och regelverk som utvecklas under strategin från jord till bord blir effektiva och proportionerliga och så pass flexibla att ny kunskap och ny innovation kan komma till användning så snart som möjligt.

Regeringen är positiv till att CAP ska bidra till att uppfylla målsättningarna i från jord till bord-strategin. Samtidigt finns det många frågetecken kring kommissionens plan som fortsatt behöver analyseras.

En utmaning i att sätta relevanta och proportionerliga nationella mål är på vilket sätt hänsyn kan tas till de insatser som genomförts sedan tidigare i respektive medlemsland. Länder som har gått före behöver kunna tillgodoräkna sig detta. Det är viktigt att kommissionen kan garantera en sådan process innan man går vidare i detta arbete.

Det finns ett antal prioriteringar av åtgärder föreslagna i strategin där vi behöver mer information från kommissionen. När det gäller de siffer-satta målen behöver konsekvenserna analyseras och principerna bakom målen klarläggas, exempelvis när det gäller insatsmedel, delning av mark-användning och obligatoriska krav på avsättning av jordbruksmark.

Det är viktigt med en stor transparens i den fortsatta processen och att det finns en öppen kommunikation kring de rekommendationer och mål som sätts för olika medlemsländer. För regeringen är det viktigt att varje medlemslands utgångspunkt kan tas i beaktande och ny innovation tas i bruk så att produktivitet samtidigt utvecklas.

Regeringen välkomnar vidare att kommissionen har beslutat om att man ska föreslå rättsligt bindande mål för minskning av livsmedelsavfallet i EU.

Slutligen några ord om märkning då det planeras för rådsslutsatser för framsidesmärkning och djurvälståndsmärkning i höst. Tydlig information gör det lättare för konsumenter att välja hälsosamma och hållbara livs-medel. Regeringen ser därför positivt på framsidesmärkning för närings-deklarationer och vill särskilt framhålla den nordiska nyckelhåls-märkningen som Sverige har använt i över 30 år. Det är viktigt att hitta märkningar som tar hänsyn till skillnader i matvanor.

Regeringen ser också positivt på en djurvälståndsmärkning. Här kan jag också tillägga att vi kommer att ha överläggningar med miljö- och jordbruksutskottet under hösten när det gäller den här strategin.

2019/20:64
17 juli

Anf. 13 JOHN WIDEGREN (M):

Fru ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen!

Jag måste börja med att säga att jag är evinnerligt trött på den här typen av möten och verkligen ser fram emot när vi får ses i lokalen igen och utbyta meningsskiljaktigheter.

Jag har som vanligt lite förslag på förändringar i den utskickade ståndpunkten. Jag ger mig inte utan står på mig när det gäller de förslag som jag har haft förut. Jag har skickat in dem till ordföranden men gör också en kort genomgång av dem här.

På s. 7 i den utskickade ståndpunkten, andra stycket, har jag en ny sista mening. Den lyder: En viktig del i EU:s gröna giv och i en biodiversitetsstrategi är ansvarsfullt nyttjande av naturresurser som möjliggör ett hållbart och aktivt jord- och skogsbruk.

I det tredje stycket har jag en ny början som lyder: Regeringen stöder en inriktning att överanvändningen av insatsmedel minskar på EU-nivå så att framför allt länder med hög förbrukning och låg effektivitet sänker sin användning. EU bör sträva mot en ansvarsfull användning av insatsmedel i alla medlemsländer i syfte att skydda människors hälsa och miljön samt bidra till en ökad livsmedelsförsörjning.

Sedan hoppar jag ned till stycke fyra där jag också har en ny första mening: En överanvändning av växtskyddsmedel och växtnäring leder till försämringar i naturmiljön. Regeringen anser att principerna för sifferfatta mål behöver klarläggas och att det finns flexibilitet mellan medlemsländerna. Principen för fördelning mellan medlemsländer behöver vara lika konkurrensvillkor och erbjuda flexibilitet.

Sedan hoppar jag ned till s. 8. Jag har helt enkelt lite ny textmassa där. Jag stöder regeringens ståndpunkt fram till och med stycke tre. Den sista meningen där är: "Regeringen välkomnar att kommissionen kommer att föreslå rättsligt bindande mål för att minska livsmedelsavfallet i hela EU."

Sedan har jag en lite ny text. Jag tänkte att jag läser upp den: Regeringen anser att fokus för strategin bör ligga på utveckling av sektorn och är positiv till kommissionens förslag om att utveckla en certifiering och stödja affärsmodeller för kolinlagring i jordbruksmark. Regeringen anser att bevarande och restaurering av sankor kan vara en effektiv klimatåtgärd samtidigt som detta inte får hindra ett aktivt och hållbart jord- och skogsbruk i syfte att bidra till långsiktig och hållbar ökad produktion av bioenergi, livsmedel och fossilfria material från jord- och skogsbruket.

Regeringen välkomnar en ökande ambitionsnivå för växters sundhet. Regeringen anser att nya växtförädlingsmetoder innebär stora möjligheter att anpassa växterna till våra behov. Därmed bör nya tekniska metoder och innovationer utnyttjas och uppmuntras för att säkerställa tillgång till lokala och regionala växtsorter samt för att bidra till största möjliga utnyttjande av produktionsresurser och till jordbrukets anpassning till förändrade klimat. Importreglerna måste dock vara motiverade av växtskyddsskäl och inte leda till handelshinder.

Regeringen anser att lagstiftningen för genteknik behöver moderniseras och göras teknikneutral för att kunna bidra till lantbrukets

utveckling i ökad utsträckning. Dagens regler innebär att växtsorter som framställs genom traditionell växtförädling kan vara tillåtna men genredigerade växter med samma egenskaper inte är det. Regeringen anser att utvecklingen av nya växtsorter genom genteknik kan ge bättre skördar och är viktig för lantbrukets utveckling. Slut!

Sedan fortsätter regeringens ståndpunkt där regeringen anser att satsningar på kunskap och innovation, och så vidare.

Jag vet att det var mycket text. Men jag har som sagt skickat in det till ordföranden. Det kan tyckas att detta är en informationspunkt. Men vi från Moderaterna tycker ändå att det är viktigt att markera våra ståndpunkter redan nu inför hösten. Det är viktiga frågor. Det är frågor som kommer att landa rakt ned på vår svenska livsmedelsproduktion och vårt jordbruk. Därför känns det oerhört viktigt att markera i ett tidigt skede.

Sedan hade jag även en kommentar till diskussionspunkterna som är utskickade inför punkten. Ska vi ta dem efter själva ståndpunkten, ordföranden?

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Nej, du tar det nu. Jag kan passa på att fråga dig för tydlighetens skull, John Widegren. De stycken som du läste upp nu är ny text som ersätter den text som var mellan det som du tydliggjorde. Det ersätter ett antal stycken, eller hur?

Anf. 15 JOHN WIDEGREN (M):

Ja, precis. Det är det sista här. Det stämmer.

Jag har en fråga på diskussionsfråga nummer två som var utskickad. Den lyder: Är prioriteringar och åtgärderna lämpliga och tillräckliga för att de många målen för från jord till bord-strategin ska uppnås, och så vidare? Det är nummer två av diskussionsfrågorna.

Min första fråga är: Är målen att öka livsmedelsförsörjningen och stärka konkurrenskraften för europeiskt jordbruk förenliga med exempelvis målen att öka den ekologiska arealen, undanta mer mark från produktion och minska användningen av insatsmedel? Jag tycker att det låter som lite motsatsförhållanden. Det skulle vara intressant att höra ministrarnas inställning till det.

Detta gäller även målkonflikterna mellan förbättrad miljö och minskad klimatpåverkan. Där har vi också en målkonflikt. Många gånger kan det till exempel vara så att ekologisk odling kan ge en bättre närmiljö och en del saker som påverkas positivt miljömässigt men den kan ha negativa klimateffekter. Jag vill höra något kort också om de motsatsförhållandena.

Det var två frågor utöver de texter som jag vill skicka med.

Anf. 16 JENS HOLM (V):

Det är två saker som jag skulle vilja ta upp. Den ena är att det trycks mycket på klimatsmart och även djurvänlig mat. Det är bra att de dimensionerna lyfts upp. Det som jag tycker saknas i både från jord till bord och i den svenska positionen är en ökad konsumtion av växtbaserade livsmedel. Växtbaserade livsmedel har minimala växthusgasutsläpp och påverkar inte djuren negativt. Det vore bra ifall Sverige kunde driva den dimensionen att vi helt enkelt borde äta mer vegetarisk mat. Det vore intressant att få höra en kommentar om det.

När det gäller frågan om märkning låter det intressant. Här är det viktigt att Sverige tydligt markerar att eventuella EU-märkningar inte får slå undan fötterna på redan väl fungerande nationella märkningar. Jag tänker på den svenska kravmärkningen exempelvis. Jag skulle gärna vilja få en kommentar även om det är någonting som Sverige har tagit upp eller ämnar driva.

Anf. 17 STAFFAN EKLÖF (SD):

Jag tänkte ta upp tre saker. Det första är att vi tycker att den svenska positionen är god i stora stycken. Vi pekar i synnerhet på att det är positivt att regeringen framhåller att brukande av jordbruksmark i skogsbygder är viktigt och att nedläggning av jordbruksmark där kan minska den biologiska mångfalden. Det är mycket positivt.

I större delen av Sverige bedrivs jord- och skogsbruk kombinerat av samma ägare. De två brukandeformerna stöttar varandra. Det betyder att alltför stora begränsningar av antingen jordbruk eller skogsbruk hotar båda brukningsformerna. Det är därför som vi har friheten under ansvar och vardagshänsynen. När man diskuterar de här frågorna måste man ha helhetssynen med sig. Det är en känslig balans. Här är subsidiaritetsprincipen jätteviktig. Det var det första.

Det andra handlar om ett tillägg som vi vill göra till den svenska positionen. Det är på s. 8, första stycket. Det börjar med: "Regeringen anser att det krävs mer information om kommande förslag och ytterligare konsekvensanalyser innan det går att ta slutlig ställning till arealmål om avsättning av jordbruksmark." Den meningen tycker vi är bra.

De konsekvensanalyserna kommer inte minst att behandla de målkonflikter som finns. Precis som John Widegren lyfte fram här tidigare finns det målkonflikter knutna till ekologisk produktion. Ska man nu avsätta stora arealer till ekologisk produktion finns det uppenbara målkonflikter som man måste bedöma konsekvenserna av. Detta anknyter också till en av diskussionspunkterna om målkonflikter, vill jag påpeka.

Vårt tillägg som vi vill ha är den första meningen som jag läste upp. Sedan vill vi ha in följande korta text: Det gäller inte minst de målkonflikter som finns vid ekologisk produktion. Det var det andra.

Det tredje jag vill säga är att vi ger Moderaterna stöd för de förändringar som de vill göra. Vi tycker att det är kloka synpunkter.

Anf. 18 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD):

Tack, statsrådet, för föredragningen!

Det mesta som skulle sägas är sagt. Vi brukar ibland i utskottet klaga på att våra svenska myndigheter glömmer sitt främjandeuppdrag. Man tänker bara på bevarandeuppdraget. Lite så känns det även när vi diskuterar EU. Man glömmer det främjandeuppdrag man möjligtvis borde ha i vissa delar. Det har Moderaterna här föredömligt föredragit. Vi ställer oss bakom Moderaternas ändringar i sin helhet.

Anf. 19 ANNIKA QARLSSON (C):

Även Centerpartiet ställer sig bakom de förslag till förändringar som John Widegren läste upp här tidigare. Jag har också några frågor där jag skulle vilja höra vad statsrådet har att säga.

Regeringen säger i sin ståndpunkt att det är viktigt att strategin genomförs utan att det orsakar ökade miljö- och hälsoproblem utanför EU:s gränser. Jag skulle gärna vilja höra vad det är man syftar på här. Vi måste såklart ha gynnsamma förutsättningar. Vad som finns i detta som skulle orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför EU:s gränser skulle jag gärna vilja en fördjupning på.

Principerna för minskning av växtskyddsmedel måste förtydligas. Sverige är ett föregångsland inom Europa när det gäller bekämpningsmedel med låg effektiv användning och stark reglering. Om dessa siffermål läggs ovanpå det svenska bönder redan har utfört kommer det att slå hårt. Därför är en förändring oerhört viktig att få till stånd.

Regeringen säger sig se positivt på kommissionens ambition att utveckla nya och vidareutveckla befintliga verktyg vad gäller konsumentinformation. Hur ser regeringen på en eventuell harmoniserad EU-märkning? Hur skulle det i så fall gå ihop med de märkningar som vi själva redan har?

Regeringen säger också att man välkomnar kommissionen att föreslå rättsligt bindande mål för att minska livsmedelsavfallet i hela EU. För att kunna bidra till ett hållbarhetsmål om att halvera det svenska matsvinnet till 2030 gör regeringen bedömningen att det behöver tas ett samlat och systematiskt grepp kring matsvinsfrågan. Regeringen har för avsikt att återkomma i denna fråga. Hur ser regeringen på att detta mål ska tacklas?

Anf. 20 MARIA GARDFJELL (MP):

Jag tänker på några saker som har sagts som jag tycker är väldigt viktiga att ta upp. En av de frågorna är hur vi ska kunna öka konkurrenskraften för svensk produktion i EU och inte bara EU:s konkurrenskraft.

Här är en väldigt stor fördel i Farm to Fork med de ambitioner som ställts upp på miljöområdet och inte minst det som gäller ekologisk mat. Med tanke på att Sverige har 20 procent ekologisk areal i dag och att målet är 25 procent kan man se att vi kommer att få en väldigt stor konkurrensfördel. Dels är vårt jordbruk redan omställt till väldigt stor del, dels har vi kompetensen och fördelen att ha produkter till de marknader som växer starkt inte minst i länder som Frankrike.

Det är konstigt det som sägs om att ekologiskt skulle ha en negativ effekt på klimatet med tanke på att IPCC i sin rapport om markanvändningen pekar ut ekologisk odling som en fördel för klimatomställningen.

Om alla de målkonflikter som nämns av både Sverigedemokraterna och Moderaterna om ekologisk produktion kan man säga att det finns vissa målkonflikter för ekologisk produktion. Men vi ser de stora fördelar som finns för våra resultat i Sverige.

Vi har betydligt lägre antibiotikaanvändning. Vi har lägre användning av bekämpningsmedel. Vi har många fler fördelar vad gäller biologisk mångfald och sådant tack vare att vi har så stor andel ekologisk produktion. Det har hjälpt oss att nå de mål som EU nu vill ställa upp också för alla andra medlemsländer. Det här kommer att vara en stor konkurrensfördel för svensk del med genomförandet.

Till slut vill jag säga något apropå det som Jens Holm sa om växtbaserade livsmedel. Det finns med en avsikt i Farm to Fork vad avser

framför allt proteingrödor och sådana saker. Det är något som jag tycker att vi ska vara positiva till.

När det gäller märkningar tycker jag att Jens Holm hade en poäng. Vi ska säkerställa de svenska men också de nordiska märkningarna. Statsrådet nämnde också nyckelhålet. Den modellen har tjänat oss väl.

Det gäller att man inte skapar alltför krångliga märkningssystem som också blir för dyra för livsmedelsindustrin. Man måste tänka på att vi har en differentierad livsmedelsindustri med en mängd småföretag. Alltför krångliga märkningsregler driver kostnaderna ganska mycket för de företagen. Därför är det oerhört positivt att få system där man kanske kan använda de redan befintliga märkningssystemen även om man samtidigt utvecklar nya.

Anf. 21 JOHN WIDEGREN (M):

Jag tycker att Staffan Eklöf kom med ett bra förslag på första stycket s. 8 om en tilläggsmening. Vi stöttar den.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Tack för klargörandet!

Anf. 23 Statsrådet JENNIE NILSSON (S):

Ordförande! Jag konstaterar att det var många frågeställare och många frågor på ett bräde. Det är väl ett uttryck för att frågan engagerar och att många vill mycket på området. Det är givetvis i grunden bra.

Men jag tänker faktiskt inte gå igenom varje fråga för sig, utan jag vill mer övergripande konstatera att detta är en fråga som vi diskuterade med EU-nämnden för några veckor sedan och egentligen har det inte hänt något i sak i frågan. Jag noterar att det finns förslag på ändringar i text. Jag menar i första hand de som John Widegren läste upp. Jag kan vid en snabbbläsning inte se att vad vi vill skiljer sig speciellt mycket i sak på dessa områden. Snarare är det fråga om att uttrycka sig olika.

Å ena sidan försökte vi lyssna in och tänka in en del korrigeringar sedan sist, men det var tydligen inte tillräckligt för att John Widegren ska känna sig trygg. Å andra sidan är det olyckligt med tydliga bokstavsmandat fastskrivna så här tidigt i processen. Vi kommer att komma tillbaka till miljö- och jordbruksutskottet för överläggning i sak, och jag kan möjligen tycka att det är där man flyttar kommatecken och väger det ena ordet mot det andra ordet – kanske inte i nuläget. Men självklart är det upp till EU-nämnden att ställa sig bakom de förslag nämnden vill. Om det finns förslag för specifik textmassa i det här läget kommer vi att förhålla oss till det, men jag kommenterar dem inte i sak. Enligt min bedömning är det sätten att uttrycka sig i sak som är lite olika, men jag ser inte att det skiljer något i vad vi vill åstadkomma.

Min prioritering i nuläget när det handlar om strategin är att ta fram de underlag vi behöver för att kunna ta fram bra svenska positioner i sak. Här saknar vi konsekvensanalyser, men vi behöver få ett förtydligande av definitioner av vad man menar med olika skrivningar i nuläget. Det är för tidigt att helt enkelt vara odelat positiv eller odelat negativ till merparten av de förslag som ligger på bordet.

Sverige står för en inriktning som driver mot klimat- och miljönytta. Vi tycker att en hållbar omställning i grunden är positiv, men samtidigt

värnar vi det svenska jordbruket högt. Vi vill inte se siffrersatta mål, som innebär att vi inte kan tillgodogöra oss områden där vi har gått före och varit duktiga. Det måste tas hänsyn till det när man sätter målen. Det är nu tidigt att diskutera antibiotikaresistens. För Sverige skulle ett halverat mål, där Sverige redan ligger lågt, innebära att vi inte kan värna en god djurhälsa. Här finns ett antal olika målkonflikter, som påpekades av flera av frågeställarna, som behöver redas ut innan vi kan vara tydliga i våra positioner.

Vi kommer allteftersom att komma tillbaka till EU-nämnden och sakutskott i dessa detaljer när det blir dags för det.

Någon lyfte upp frågor där vi har varit positiva i den svenska positionen. När det gäller djurvälstånd kan jag upprepa att vi tycker att det är mycket bra att det kommer förslag på området. Vi vill se starkare och bättre harmoniserad djurvälstånd, men vi kommer givetvis inte att acceptera att Sverige inte får tillgodoräkna sig att vi har varit föregångare på området.

Vi tycker också att märkning är bra. Jag tror att ett av de bästa sätten att driva frågorna är att konsumenter efterfrågar bra produkter som är producerade med låg klimateffekt eller god djurvälstånd. Då är märkningen viktig.

Samtidigt har Sverige även här tillsammans med de nordiska länderna med Nyckelhålet en märkning som är anpassad till våra svenska matvanor och så vidare. Vi tycker att det är bra att det finns en märkning, men vi kommer att påpeka att det måste tas hänsyn till de länder som redan har fungerande system på området så att man inte slår undan fötterna för dem. Där har jag ingen annan åsikt.

Anf. 24 NINA LUNDSTRÖM (L):

Fru ordförande! Jag tackar statsrådet för inlägget.

Det var många förändringsförslag som kom från Moderaterna. I och med att det är, som statsrådet sa, tidigt i processen och det är i det här läget lite svårt att överblicka vad alla förändringarna leder till, vill jag för Liberalernas del vidhålla det utsända förslaget, men med några muntliga medskick. Det handlar bland annat om innovationer inom jordbruket och möjligheterna till genteknik. Det tycker vi liberaler är ett viktigt medskick inför framtiden. Som statsrådet sa kommer frågorna att återkomma, och då kommer vi från Liberalernas sida att ta ställning till de övriga förslagen som har presenterats i dag från andra partier.

Vad gäller märkningen vill vi liberaler framhålla konsumentperspektivet. Det är naturligtvis viktigt med ett produktionsperspektiv i den frågan, men ytterst handlar märkningen om att konsumenterna genom efterfrågan kan styra samt få kunskap och information om vad de önskar konsumera. Vi vill att det är tydligt att konsumentperspektivet finns med i processen.

Om det finns en majoritet för stora förändringar i texterna kommer vi att i dag anmäla en avvikande mening till förmån för det utsända förslaget.

Anf. 25 STAFFAN EKLÖF (SD):

Jag vill diskutera ekologisk produktion en liten stund till.

Det finns en stark positiv ansats i Farm to Fork-dokumentet och även i dokumentet om biologisk mångfald från kommissionen. Men det finns

ingen balans mot de nackdelar som en sådan strategi kan ha. Därför är det viktigt att från Sveriges sida peka på att det finns målkonflikter. Det är bakgrunden till att vi vill ha in den skrivning vi har föreslagit.

Målkonflikten handlar om både fördelar och nackdelar, så Miljöpartiet behöver inte vara rädd för att fördelarna inte kommer fram. De ska ju också komma fram i en konsekvensanalys. Men det är himla viktigt att även nackdelarna kommer fram.

Om vi nu ska prata om fördelar och nackdelar för Sveriges lantbrukare ska man komma ihåg att avsättning av produkter från ekologisk produktion kräver köpstarka konsumenter, och coronakrisen har minskat köpkraften för lång tid framåt – får man anta. Det gör att förutsättningarna för att få tillräckligt betalt för ekologiska produkter kommer att bli sämre efter coronakrisen än före krisen.

Vi är rädda för att det kan bli inläsningseffekter för lantbrukare som uppmuntras att gå över till ekologisk produktion och sedan inte får avsättning för produkterna, i alla fall inte för merpriset. Och merpriset är en förutsättning för att upprätthålla den dyrare produktionen, som ekologisk produktion innebär. Det kan få kraftiga negativa effekter om situationen utvecklar sig på ett visst sätt.

Vi tycker att det är viktigt att det i den svenska positionen framgår att det finns målkonflikter i ekologisk produktion – både bra sidor och dåliga sidor.

Anf. 26 MARIA GARDFJELL (MP):

Konsekvensanalyser och att utreda saker är aldrig fel. Det kan man i och för sig hålla med om.

Med den typ av jordbruk som finns i Sverige, speciellt i den norra delen av Sverige, råder specifika förhållanden. Där är ekologisk produktion en stor fördel eftersom det ändå är en marknadsanpassad form av produktion som också har en stor marknadsdriven utveckling – apropå märkning.

Jag vill ställa en fråga till ordföranden. Nina Lundström sa att hon ville anmäla en avvikande mening till stöd för det utskickade förslaget. Är det så man ska göra om man vill stödja det utskickade förslaget?

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Ja. Det går bra när jag senare gör min sammanfattning. Jag uppfattar att de som inte har lagt fram ett yrkande om den föreslagna texten, och Moderaterna, står fast vid den tidigare.

Anf. 28 MARIA GARDFJELL (MP):

Bra!

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Jag kan läsa vad jag har uppfattat så länge. Moderaterna och Sverigedemokraterna vill ha in en mening som lyder: Det gäller inte minst de målkonflikter som finns vid ekologisk produktion.

Sedan har jag uppfattat att det finns en ny ståndpunkt som Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet stöder, som redogjordes av John Widegren.

Sedan har jag uppfattat det som att de partier som inte har yrkat bifall till det nya förslaget stöder regeringens ursprungliga text.

Anf. 30 Statsrådet JENNIE NILSSON (S):

Jag har egentligen inte något ytterligare att tillägga i det här skedet, mer än att jag noterar de medskick som kom från Nina Lundström och Staffan Eklöf.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det inte finns stöd för regeringens ståndpunkt. I stället finns en majoritet för den ståndpunkt som har presenterats av Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet.

Och det finns en avvikande ståndpunkt till förmån för regeringens ursprungliga förslag från S, MP, V och L.

Utöver detta har jag också en avvikande ståndpunkt från Moderaterna och Sverigedemokraterna som gäller meningen om målkonflikter runt ekologisk produktion.

Är det rätt uppfattat? Jag finner så.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, som är en informations- och diskussionspunkt. Situationen på jordbruksmarknaden.

Anf. 32 Statsrådet JENNIE NILSSON (S):

Fru ordförande! På rådet kommer marknadssituationen att behandlas. Syftet med behandlingen är att kommissionen ska ge en lägesuppdatering om marknadssituationen. Under våren har marknaden för samtliga jordbruksprodukter påverkats av covid-19, inte minst har efterfrågan från hotell- och restaurangbranschen, och i många länder från skolor, sjunkit kraftigt.

Dock har efterfrågan från flertalet produkter varit stabilt. Alla måste ändå äta. För vissa produkter, inte minst stapelvaror, har efterfrågan varit högre än normalt, medan efterfrågan på vissa nischprodukter i princip har upphört, främst mat som konsumeras på restaurang.

I Sverige har kalla nätter i början av maj haft viss påverkan på tillgången på jordgubbar, och det finns en oro för den kommande äppelskörden.

På grund av de restriktioner som infördes till följd av covid 19 fanns det också en oro över att det skulle bli svårt att säkra säsongsanställda till jordbruks- och trädgårdsnäring. Situationen har dock hanterats, och i nuläget finns det inget som tyder på att detta kommer att påverka den svenska produktionen.

Det är positivt att kommissionen med jämna mellanrum informerar om utvecklingen på marknaden.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Därmed tackar vi statsrådet för i dag. Tack så mycket!

Innehållsförteckning

§ 1 Fråga om medgivande till deltagande på distans

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1

§ 2 Jordbruk och fiske

.....	2
Anf. 2 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 3 Statsrådet JENNIE NILSSON (S).....	2
Anf. 4 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 5 Statsrådet JENNIE NILSSON (S).....	2
Anf. 6 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 7 Statsrådet JENNIE NILSSON (S).....	2
Anf. 8 HELENA BOUVENG (M)	3
Anf. 9 ANNIKA QARLSSON (C).....	3
Anf. 10 Statsrådet JENNIE NILSSON (S).....	3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 12 Statsrådet JENNIE NILSSON (S).....	4
Anf. 13 JOHN WIDEGREN (M)	5
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 15 JOHN WIDEGREN (M)	6
Anf. 16 JENS HOLM (V)	6
Anf. 17 STAFFAN EKLÖF (SD)	7
Anf. 18 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD).....	7
Anf. 19 ANNIKA QARLSSON (C).....	8
Anf. 20 MARIA GARDFJELL (MP).....	8
Anf. 21 JOHN WIDEGREN (M)	9
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 23 Statsrådet JENNIE NILSSON (S).....	9
Anf. 24 NINA LUNDSTRÖM (L)	10
Anf. 25 STAFFAN EKLÖF (SD)	11
Anf. 26 MARIA GARDFJELL (MP).....	11
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 28 MARIA GARDFJELL (MP).....	11
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 30 Statsrådet JENNIE NILSSON (S).....	12
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 32 Statsrådet JENNIE NILSSON (S).....	12
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	12